

Ο μακρύς δρόμος της οικονομίας στο ξέφωτο της κανονικότητας

Του ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΪΡΗ*

Tα απολογιστικά στοιχεία του πρώτου τριμήνου 2019 δείχνουν ελαφρύ επιδείνωση του οικονομικού κλίματος στις 99 περίπου μονάδες από τις 101 μονάδες, κυρίως λόγω των μειωμένων προσδοκιών στις υπηρεσίες. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη εμφανίζεται ενιοχυμένη, με αρνητικό ωστόσο πρόσπιμο, στις -28 από -30 μονάδες σε σύγκριση με το 2018, που βεβαιώς αποτυπώνει την ελαφρά αισιοδοξία των ελληνικών νοικοκυριών.

Οσον αφορά τις εξαγωγές, αφού έσπασαν το «ψφάγμα» των 33 δισ. το 2018 και ενώ η πορεία τους για το 2019 κρίνεται θετική, η συμμετοχή τους στο διεθνές εμπόριο συνεχίζει να κινείται γύρω στο 0,18%, με το εμπορικό όμως έλλειμμα να ανέρχεται στα 17,3 δισ. ευρώ, καθώς η παραγωγική βάση της οικονομίας παραμένει σε συρρικνωτή δίκως την αναγκαία διεύρυνση, ενσωματώνοντας και τις προκλήσεις της 4ης βιομηχανικής επανάστασης με την υιοθέτηση της ψηφιακής τεχνολογίας, όπου θα επέτρεπε την ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής σε αντίστημα με τις αθρόες εισαγωγές προϊόντων που υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Η αποβιομηχάνιση της χώρας, οι μεγάλες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και η ολιγωρία στην απονομή Δικαιούσινς συνιστούν αποτρεπτικούς παράγοντες για εγχώριους και ξένους επενδυτές, εγκλωβίζοντας την επιχειρηματικότητα στο αδιέξοδο παραγωγής προϊόντων χαμηλής προστιθέμενης αξίας.

Παρά τις εγγενείς αντιξούτητες, η συμμετοχή της μεταποίησης στο εξαγωγικό κομμάτι της οικονομίας αγγίζει το 85% με συνεισφορά στο ΑΕΠ που ανέρχεται στο 10%. Ωστόσο, η συνδυαστική μείωση φορολογίας με την υιοθέτηση επενδυτικών κινήτρων και άρση των εμποδίων που αφορούν απλοποίηση αδειοδότησης και ψηφιοποίηση διαδικασιών θα βοηθούσε τον σημαντικό αυτό κλάδο της οικονομίας. Προκειμένου να καλυφθεί το χάσμα αποβιομηχάνισης και αποεπένδυσης, που σε ένα βαθμό προκάλεσε και η παρατεταμένη ύφεση, είναι αναγκαία η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μέσα από την ενδυνάμωση της σχέσης αμοιβών

Παρά τις εγγενείς αντιξούτητες, η συμμετοχή της μεταποίησης στο εξαγωγικό κομμάτι της οικονομίας αγγίζει το 85% με συνεισφορά στο ΑΕΠ που ανέρχεται στο 10%. Ωστόσο η συνδυαστική μείωση φορολογίας με την υιοθέτηση επενδυτικών κινήτρων και την άρση των εμποδίων που αφορούν απλοποίηση αδειοδότησης και ψηφιοποίηση διαδικασιών θα βοηθούσε τον σημαντικό αυτό κλάδο της οικονομίας.

Η αποβιομηχάνιση της χώρας, οι μεγάλες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και η ολιγωρία στην απονομή Δικαιούσινς συνιστούν αποτρεπτικούς παράγοντες για εγχώριους και ξένους επενδυτές.

και παραγωγικότητας, με απώτερο στόχο τον εξωστρεφή προσανατολισμό της οικονομίας. Τούτο αποκτά ιδιαίτερη σημασία σε αυτή τη φάση, που η χώρα είναι ανάγκη να στηριχθεί στις δικές της δυνάμεις

μετά την πανηγυρική μνημονιακή εξόδο για τη χρηματοδότηση των πολυετών αναγκών της σε δανειακές υποχρεώσεις. Υπό κανονικές συνθήκες, μια γόνιμη πολιτική αντιπαράθεσης κυβέρνησης και αντιπολίτευσης θα εστίαζε στον στόχο ρυθμού ανάπτυξης 4% και υπό ποιες συνθήκες θα μπορούσε αυτός να επιπευχθεί.

Οι προβλέψεις, από την άλλη, του ΔΝΤ είναι αποκαλυπτικές μιας δυσάρεστης πραγματικότητας με ρυθμό ανάπτυξης 2,4% για το 2019, που τα επόμενα όμως χρόνια διολισθαίνει – στο 1,6% το 2021 και στο 1,2% το 2022. Αν υποθέσουμε ότι θα προκύψει και πληθωρισμός της τάξης του 1,5%, τότε το ονομαστικό ΑΕΠ θα κυμανθεί γύρω στο 2,7%-3%. Προφανώς με αυτόν τον τρόπο η ιστορία δεν βγαίνει και δεν οδηγεί πουθενά...

Η λανθασμένη εστίαση στο πρωτογενές πλεόνασμα, που έχει

αποκτήσει μυθικές διαστάσεις, είναι επικίνδυνη αντιθέτως, ο προσανατολισμός της οικονομίας θα έπρεπε να έχει δύο (2) κατευθύνσεις. Αφενός, την ενίσχυση του μεταποιητικού τομέα της οικονομίας και τη δημιουργία αντικινητρών στην εισαγωγή καταναλωτικών προϊόντων και, αφετέρου, την εισαγωγή κινήτρων εργασίας σε ιδιωτικές επενδύσεις, όπου, σε συνδυασμό με μείωση της φορολογίας, θα στοιχειοθετήσει την εικόνα της παραγωγικής οικονομίας και θα οδηγήσει στον δρόμο της κανονικότητας, που με τη σειρά της θα επιτρέψει στην ελεύθερη πρόσβαση στις αγορές και θα καταστήσει τη χώρα φιλική στις επενδύσεις.

* Ο δρ Αντώνης Ζαΐρης είναι αναπληρωτής αντιπρόεδρος ΣΕΛΠΕ, επίκουρος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης, στην Πάφο.